

*Bu sayı 8 Şubat 2002'de yitirdiğimiz
Türkiye Bilimler Akademisi
Şeref Üyelerinden
Prof. Dr. Sayın Sırrı Erinç'in
anısına sunulur.*

Yayın Kurulu

*This volume of TÜBA-AR is dedicated to the
memory of Prof. Dr. Sırrı Erinç,
Honorary Member of the Turkish Academy of
Sciences, who passed away on 8th February 2002.*

Editorial Board

TÜBA-AR
*Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi
Turkish Academy of Sciences Journal of Archaeology*

**Sayı V
Volume V**

2002

TÜBA-AR

Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi

YAYIN KURULU

Ufuk ESİN (TÜBA)
Yayın Kurulu Başkanı

Mehmet ÖZDOĞAN

Bruce HOWE

Sema BAYKAN

Peter KUNIHOLM

ONURSAL YAYIN KURULU

Ekrem AKURGAL

Sedat ALP
Halet ÇAMBEL

Nimet ÖZGÜÇ
Tahsin ÖZGÜÇ

DANIŞMA KURULU

Haluk ABBASOĞLU
İstanbul Üniversitesi
Sedat ALP
Türkiye Bilimler Akademisi
Ayda AREL
9 Eylül Üniversitesi
Güven ARSEBÜK
Türkiye Bilimler Akademisi
Nuşin ASGARİ
İstanbul Arkeoloji Müzeleri
Güven BAKIR
Ege Üniversitesi
Ofer BAR- YOSEF
Harvard Üniversitesi
Cevdet BAYBURTLUOĞLU
Ankara Üniversitesi

Marie-Claire CAUVIN
CNRS
Ali DİNÇOL
İstanbul Üniversitesi
Kutlu EMRE
Ankara Üniversitesi
Harald HAUPTMANN
İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü
Machteld MELLINK
Byrn Mawr College
Nimet ÖZGÜÇ
Türkiye Bilimler Akademisi
Wolfgang RADT
İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü
Işın YALÇINKAYA
Ankara Üniversitesi

YAZIŞMA ADRESİ

Sema Baykan - Uzman Arkeolog / Prehistorya Anabilim Dalı
Edebiyat Fakültesi İstanbul Üniversitesi, Beyazıt 34459 İstanbul, Türkiye
Tel: 0 212-519 45 92 Fax: 0 212-519 45 92

ISSN 1301-8566

Fiyatı: 7.500.000 TL Kurumlar: 15.000.000 TL Yurtdışı: \$ 30
Banka Hesap No: Türkiye İş Bankası Başkent Şubesi 4299 304210 452824

Yayın Yönetmeni: Raşit Gürdilek; Teknik Yön.: Duran Akca;
Yayın Ekibi: Sema Subat - Taner Yücel; Yayına Hazırlayan: Hülya Çetin

Türkiye Bilimler Akademisi
TÜBİTAK Atatürk Bulvarı No: 221, Kavaklıdere 06100 Ankara, TÜRKİYE
Tel: 0 312 426 03 94 Fax: 0 312 467 32 13
e-posta: tuba-ar@tubitak.gov.tr Internet: www.tuba.gov.tr

TÜBA-AR

Turkish Academy of Sciences Journal of Archaeology

EDITORIAL BOARD

Ufuk ESİN (TÜBA)
Editor in Chief

Mehmet ÖZDOĞAN

Bruce HOWE

Sema BAYKAN

Peter KUNIHOLM

HONORARY EDITORIAL BOARD

Ekrem AKURGAL

Sedat ALP
Halet ÇAMBEL

Nimet ÖZGÜÇ
Tahsin ÖZGÜÇ

EDITORIAL ADVISORY BOARD

Haluk ABBASOĞLU
Istanbul University
Sedat ALP
Turkish Academy of Sciences
Ayda AREL
9 Eylül University
Güven ARSEBÜK
Turkish Academy of Sciences
Nuşin ASGARİ
Istanbul Museums of Archaeology
Güven BAKIR
Ege University
Ofer BAR- YOSEF
Harvard University
Cevdet BAYBURTLUOĞLU
Ankara University

Marie-Claire CAUVIN
CNRS
Ali DİNÇOL
Istanbul University
Kutlu EMRE
Ankara University
Harald HAUPTMANN
German Archaeology Institute in Istanbul
Machteld MELLINK
Byrn Mawr College
Nimet ÖZGÜÇ
Turkish Academy of Sciences
Wolfgang RADT
German Archaeology Institute in Istanbul
Işın YALÇINKAYA
Ankara University

CORRESPONDENCE ADDRESS

Sema Baykan - Uzman Arkeolog / Prehistorya Anabilim Dalı
Edebiyat Fakültesi İstanbul Üniversitesi, Beyazıt 34459 İstanbul, Türkiye
Tel: 0 212-519 45 92 Fax: 0 212-519 45 92

ISSN 1301-8566

Price: 7.500.000 TL. Institutions: 15.000.000 TL. Foreign Countries: \$ 30
Bank Account No: Türkiye İş Bankası Başkent Şubesi 4299 304210 452824

Editing Manager: Raşit Gürdilek; Technical Manager: Duran Akca;
Editing Team: Sema Subat - Taner Yücel; Technical Team: Hülya Çetin

Turkish Academy of Sciences
TÜBİTAK Atatürk Bulvarı No: 221, Kavaklıdere 06100 Ankara, TURKEY
Tel: +90 312 426 03 94 Fax: +90 312 467 32 13
e-mail: tuba-ar@tubitak.gov.tr Internet: www.tuba.gov.tr

İçindekiler / Contents

Hitit Kralı III. Hattuşili ile Kraliçe Puduhepa'nın Gümüş
Tablet Üzerindeki Mühürleri

*The Seals of the Hittite King Hattušili III and
the Queen Puduhepa on a Silver Tablet*

Sedat ALP – Sedat ERKUT1

Kızıldağ Üzerine Yeni Bazı Gözlemler

New Observations About Kızıldağ

Güngör KARAUĞUZ – Hasan BAHAR – H. İbrahim KUNT7

Bemerkungen zum frühen Tierstil zwischen Kuban, Indus und Enisej

*Kuban, Indüs ve Yenisey Bölgeleri Erken Devir Hayvan Betimleme
Biçemi Üzerine Notlar*

Hermann PARZINGER35

Köşk Höyük: Anadolu Arkeolojisine Yeni Katkılar

Köşk Höyük: New Contributions to Anatolian Archaeology

Aliye Öztan57

Chalcolithic Marble Working at Kulaksızlar in Western Anatolia

Kalkolitik Dönem Batı Anadolu'da Kulaksızlar Mermer Üretimi

Turan TAKAOĞLU73

Deepwater Archaeology of the Black Sea

Karadeniz'de Sualtı Arkeolojisi

Robert D. BALLARD - Fredrik T. HIEBERT - Dwight F. COLEMAN

Cheryl WARD - Francesco TORRE - Naomi MILLER - William WOODS 97

Kuzeydoğu Anadolu'da bir Tunç Çağı ve Urartu Kalesi: Yoğunhasan

A Bronze Age and Urartian Fortress in the Northeast Anatolia: Yoğunhasan

Oktay BELLİ – Alpaslan CEYLAN121

Labraunda Açık Hava Kült Alanı

Open Air Cult Area in Labraunda

Bilal Söğüt – Celal ŞİMŞEK – Asuman BALDIRAN145

